

ганските учители“. Родителите гледат на тях като на представители на държавната власт и често те са обект на негативно отношение, а понякога и на саморазправа. Текуществото е голямо. Непривлекателните условия за работа не дават шанс за конкуренция между самите тях и там попадат често най-ниско мотивираните и с най-ниската педагогическа квалификация. Има и добри изключения, но те са твърде незначителни на фона на утвърдилата се във времето ситуация.

Никак не е трудно и с просто око да се забележи, че фасадите на училищните сгради са в окаяно състояние, а материално-техническото им обезпечаване е под всякаква критика в сравнение с което и да е най-близо училище извън обособените ромски квартали. Условията за работа в тях са потискащи както за учителите, така и за учениците. Има и приятни изключения, но и те са съвсем незначителни. Обособените училища по ромските квартали са типичен пример за сегрегация в системата на българското образование.

Обособените групи и класове в смесени по етнически признак детски градини и училища са другият типичен пример за сегрегация в образованието. Най-незабележимият, но същевременно най-префинен засега начин за сегрегация на ромски деца, е отделянето им в рамките на хетерогенния клас (обикновено на последните чинове). Отделянето по етнически признак на учениците под един училищен покрив в отделни класове или в рамките на един клас е порочна практика, често използвана в настоящия момент.

В последно време, особено след отменянето на задължителната районизация в приема на ученици, все по-често се забелязва тенденцията по-напредничави родители от обособените ромски квартали сами да търсят услугите на смесените училища.

Състоянието, в което се намират те, е значително по-добро от това на училищата в самите ромски квартали и качеството на образованието в тях позволява на учениците от ромски произход да бъдат конкурентоспособни и да продължават обучението си в по-горна училищна степен.

Всеки град си има своите „елитни“ или „най-добри“ училища. Обикновено в тях няма ромски деца или ако ги има, те са незначителен брой и са от много добре интегрирани или от асимилирани ромски семейства. Тези училища не могат да не впечатляват с материалната си база и високото ниво на образователните услуги в тях в сравнение с което и да е ромско училище в България.

В добавка обособеното обучение само на ромски деца продължава да служи като невидима стена между ромите и етническите българи и да спомага за нарастващото им отчуждаване. В наши дни тенденцията за изолация на ромите като общност от българското общество като цяло е твърде тревожна. Има основание К. Кънев да твърди, че: „Процесите на прогресиращата изолация на ромите от последните години достигнаха до точка, в която двете общности, българската и ромската, особено в големите градове, днес живеят в условията на фактически апартейд. Техните комуникационни пространства прогресивно се стесняват, а различията в равнищата на тяхната комуникативна компетентност прогресивно се увеличават. А тези комуникативни пространства, които остават, по-скоро поддържат и усилват предразсъдъците, отколкото ги